

Година 2023 Издање 18

Глас Опленца

SCA Oplenac Newsletter

www.oplenac.ca

РАД СА ГРУПАМА ИЗВОЂАЧА НАРОДНИХ ИГАРА

**Уметнички
Директор**

Саша Богуновић

Етнокорееолог - Специјалиста
за традиционалну народну
игру

Проблеми о којима је реч јављају се у разним видовима у различитим групама које бисмо могли поделити у четири категорије. Желим, пре свега да укажем на неке проблеме који се јављају у различитим групама извођача народних игара и музике како у Србији, тако и овде на Северно Америчком континенту. Намера је да се учине покушаји и нађу решења ради што вернијег представљања наше традиције и њеног даљег очувања.

Прихваћена су и негују се углавном два начина обраде игара. Један са јачим ослоном на традицију, како у избору играчких елемената и музике, тако и у облицима који не одступају много од извора.

Прву категорију презентације традиционалних игара представљају традиционалне сеоске игре које поједине групе приказују у разним приликама на "фолклорамама", смотрема и фестивалима. Рад на одабиру и стварању програма у овим групама представља огроман одговоран и сложен задатак, коме се приступа изузетно површно, јер сада постоје све наша традиција, и новокомпонована музика и игра. Традиција се изместила из свог седишта из села, из породице. Бављење традицијом захтева данас мало дубљи и стручнији рад и познавање традиционалне културе, чак и одређену врсту образовања за бављење њом.

Данас наилазимо на ситуације када се групе људи окупљају да уче игре, песме и свирку било од људи из своје средине или од некога са стране не довољно стручног. Тада се јављају проблеми у смислу чистоте стила и технике

играња, аутентичности играчких и музичких мотива, па и музичке пратње. Понесени неким утицајима са стране, често програмима са телевизије, стварају програме не водећи рачуна о специфичностима и одликама игара и музике краја који се презентује на сцени. Уносе се корааци и мелодије који нису аутентични, убрзава се темпо у свирању и игрању, праве се некакве кореографије без смисла, што све доприноси погрешном утиску и сазнању о фолклору одређеног краја. Поставља се проблем селекције ових група. Стручњака је мало, а нема ни јединственог критеријума по којима би се групе оцењивале, и пуштале да даље презентују нашу традиционалну културу. Остаје питање како и колико се још може интервенисати у овим срединама за очување нашег традиционалног наслеђа.

Други начин обраде су такозване стилизације, тј. обраде народних игара са више слободе и одступања од извора.

Другу категорију чине фолклорне групе (ансамбли) у аматерским културно - уметничким друштвима широм Србије и целе наше дијаспоре.

У периоду после Другог светског рата у тада планираном културном развоју друштва, оснивају се бројна аматерска културно-уметничка друштва у свим срединама у селима, градовима (школама, омладинским домовима, фабрикама, домовима културе,...), и широм дијаспоре као удружења грађана. У саставу тих аматерских друштава биле су фолклорне секције које су имале задатак да своје чланове уче да играју и негују наше

народне игре, песме и музику и да их приказују на позорници публици широм земље и ван ње, где год се указала прилика.

Створена је могућност да се велики број чланова тих секција, касније названих ансамблима народних игара, упозна са богатством наше традиционалне музичке баштине. Они су наше песме и игре народне баштине радо прихватили и изводили, те су као својеврсни уметници на сцени приближавали их савременом гледалишту. Програми народних песама и игара постају веома популарни код публике и број друштава која их негују и презентују нагло се повећава. Репертоар тих друштава је веома разноврстан а њихов уметнички ниво варира од друштва до друштва. Овде се сада поставља проблем припреме и обраде игара за приказивање на позорници. Само по себи се разуме да не може бити речи о изворности, јер у припреми игара за приказивање на позорници оне морају прво да се прилагоде законима позорнице и претрпе извесну стилизацију.

Овде се играчки мотиви не цитирају у њиховом изворном облику већ се изводе слободније, назначујући донекле стил или мелодијом крај одакле су узети. Музику која прати игре је најчешће компонована или обрађена тако да представља нову творевину.

Док се у неким друштвима гаји искључиво први начин обраде са већим ослоном на извор, на другој страни се јављају тежње да се иде што даље од извора и да се прихвати и употребљава страна техника и стил игре.

Глас Опленца Редакција

Уредник / Editor and Chief
Драгана Вараклић

Сарадници / Correspondents:
Саша Богуновић
Гојко Роглић
Милка Батак

Насловна страна
Јован Милеуснић, члан Првог ансамбла СКУД
Опленац

Фотографије / Photos:
Марија Вечански

Дизајн и припрема за штампу / Design
Драгослав Минић

Чланови првог ансамбла Опленца

Чланови другог ансамбла Опленца

Ова два приступа у припреми програма су углавном заступљена у свим друштвима код нас, а први много више од другог. Но, и овде се појављују неки проблеми које ваља уочити и тражити решења. С обзиром на веома велики број друштава, у последње време долази до засићености њиховим програмима, што се огледа у понављању репертоара и преношењу истих кореографија из друштва у друштво. Та чињеница не би требала да представља проблем, када би се водило рачуна о извођачким могућностима играча и квалитету програма који се изводи. Чест је случај да се кореографије одраслих преносе на децу, што њима још више отежава доживљај игре. Овде се сада поставља питање квалитета и исправности у раду са играчима аматерима, те проблем стручног вођства ансамбала. Пракса је показала да нису свуда примењени јединствени методи рада и да има доста лутања. Уносе се многе новотарије које немају ослонац ни порекло у нашем народном стваралаштву. Заступа се линија атрактивности срачуната на допадање публици, па се тако искривљавају и измишљају кораци народних игара, мењају се мелодије и убрававају темпа, квари се стил и техника играња да би се на крају запитали чије су то игре које ми желимо да представимо свету..И да ли је заиста таква наша народна игра? И да ли су сва наша културно - уметничка друштва заиста чувари наше народне традиције, како многи истичу за себе!!

Овде стручни и уметнички руководиоци ансамбала народних игара имају велику одговорност и од њиховог знања, педагошког приступа и осећања за народну уметност, зависи пре свега квалитет програма њихових група, а затим њихова немала улога у неговању и очувању наше традиционалне уметности.

У трећој категорији, не мање важној, реч је о примени народних игара у раду са децом. Овом проликом не бих говорио о корисности и потреби учења народних игара у дечијим групама. Указао бих на неке проблеме који се јављају у раду са децом. У последње време скоро да свако друштво оснива и дечији ансамбл, понегде подељен у више група у зависности од узраста деце. Рад у овим ансамблима није само инструктиван у смислу учења и играња народних игара, него се и припремају програми за извођење на позорници. Ту се сада јављају проблеми у припреми таквих програма. Често се одабирају игре које по својој техници и компликованим корацима нису одговарајуће за дечији узраст, не води се рачуна о њиховим психофизичким могућностима, јер су понекад технички тешки компликовани мотиви за њих неизводљиви. Тако погрешно конципиран програм може и има често супротно дејство. Уместо да деца заволе игру и да је изводе са радосћу, она их замара и представља им терет од кога они понекад беже.

Нешто другачија слика је у дечијим групама у школама Србије. Ту још имамо примере да деца уче и играју игре примерене њиховом узрасту без кореографисања и сценских обрада, и ту је доживљај игре спонтанији и радоснији.

Најзад и неколико речи о начину рада у Опленцу, перјаници међу ансамблима на северно - Америчком поднебљу. Већ први концерти овог ансамбла у земљи приказали су да је пронађен добар пут и да је стил рада ансамбла био добар, да је пронађена мера којом је наша народна игра доживљавала свој преображај од извора до сцене и да је нашла пут до гледалаца. Припремљени

програм са играма И песмама из свих крајева где Срби обитавају или су некада били тамо, сачувао је потпуну аутентичност стила и технике народног играња, а њихова обрада за приказивање на сцени не излази из оквира форми и облика традиционалног наслеђа. Исто тако се ради да музичка пратња буде сачињена тако да се у свакој музичкој нумери сачувају боја и звук мелодија краја одакле долазе.

Овде се јављају и неки проблеми у смислу тражења неких других приступа И начина рада. Има доста људи у нашој културној јавности који сматрају да је досадњи начин рада превазиђен и да ансамбли личе на музеје са старим експонатима. Велика предност у ради у Опленцу је стручност кадра који води уметничку политику ансамбла.

Свеукупно да би програмске шеме биле занимљивије, предлаже се стварање балетских трупа, које би за основу свога рада примењивали балетску технику по угледу на неке ансамбле из источне Европе. Питање је да ли да се крене са оваквим новим садржајем и новим стилом рада, који би нашу традиционалну културу окренуо у скроз погрешан правац.

Овим излагањем покушао сам да укажем на неке погрешне начине рада, те савет родитељима да бирају друштва где шаљу децу по начину и приступу у раду са децом а на очувању традиционалног наслеђа.

Такође сам желео да подстакнем колеге да раде на свом знању и ангажовању да се бар неки од проблема приступа раду разреше ради дужег очувања и што вернијег приказивања овог важног сегмента наше народне уметности.

ГДЕ СТЕ СРБИ КАД ОПЛЕНАЦ ЗОВЕ!

“Драгана, ја бих хтео да организујем једно донаторско вече за ову нашу ђецу овде у Опленцу”, добијем почетком године позив од мог дугогодишњег познаника, мог друга Мирка, ђетића из Црне Горе. Објасни ми он како храна неће бити проблем, он је ловац, како ће све да организује он и породица му и пријатељи а сав приход од улазница и бара ће ићи за Опленцац.

Беше ми драго, па и да ништа од тога не буде помислих, хвала му за жељу, за братску

намеру да помогне. Већ дуже времена ишчекујемо заинтересоване да помогну, а они никако да стигну у довољном броју.

У последње време често бринем да ли ћемо у следећој генерацији наћи наследнике, ми чланови корпорације Опленцац, волонтери и добровољни неплаћени чланови опленчеве Управе.

Питам се да ли разумеју шта ми радимо и зашто то радимо и неће ваљда чекати да се Опленцац угаси, да престане да ради када се

снага садашње генерације чланства угаси, па да схвате значај Опленца и шта су требали они да ураде.

Већ 36 година смо успевали да нађемо људе да из генерације у генерацију преузимају вођење друштва једни од других. Последњих година заинтересованост млађе генерације да на било који начин помогне рад Опленца, волонтерски или донацијама, опада. Ми који смо сада укључени у рад друштва полако старимо, па се питам кога да учимо и на кога да пребацимо ове часне обавезе.

Квалитет рада Опленца са децом и омладином је већ дужи низ година на завидном нивоу, друштво има своје просторије, лепота ношњи и извођења Опленчевих ансамбала плени сцене у Опленцу и на гостовањима од Торонта до Ванкувера па до Америке и до Европе. Опленцац је јединствен и по квалитету рада предњачи у српској дијаспори широм света, а опет, ту је међу нама и наш.

Било би штета за Србе, овде под канадским небом, без свега овога остати. Била би штета и за нову децу која долазе да остану без могућности да на најлепши могући начин уче своју традицију, културу и порекло и да је са поносом показују другим нацијама.

Зато се надам да ће неке међу родитељима, бившим играчима или младим људима генерално пасти на памет да сврати у канцеларију Опленца на 895 Rangeview Road, Mississauga да приупита како може да помогне рад друштва и како да постане његов члан.

Ако људима деца нису инспирација да приступе друштву као што је Опленцац као волонтери, онда је тешко поверовати да ће такви наћи разлога прво, да уплате \$200 годишњу чланарину као почетни прилог раду друштва, а онда да пристану да се као чланови прикључе Управи без које друштво организационо не може да опстане.

А процедура је управо таква, прво треба да се постане званични члан непрофитне корпорације Опленцац а потом, годину дана касније, могу ако желе да буду на списку кандидата за Управу Друштва.

А све се може и није толико компликовано када људи хоће и желе. Претходне и садашње генерације Срба, опленчевих чланова, су то својим примером показале и показују, у исто време успешно обављајући своје послове, гајећи своју децу и чувајући Опленцац међу нама који је увек постојао и постоји као део наших улагања у квалитет и комплетност свакодневног живота наших породица.

Члан дечијих ансамбала Опленца на сцени

Због свега овога, као сунце ме је огрејао позив и понуда да се допринесе раду Опленца организовањем донаторске вечери. По Мирковом позиву сетих се лекције из српске историје о Првом Светском Рату, о значајној битки на Мојковцу ,где је црногорска војска подносећи велике жртве омогућила повлачење српске војске преко албанских планина ка острву Крф и тако их спасила од пропасти и најезде аустроугарске војске.

И Мирко је одржао реч .Са својом породицом и пријатељима организовао је донаторско вече на коме је за рад Опленца сакупљена значајна сума новца. Али финансијска помоћ није најзначајнији моменат у овом Мирковом гесту. Ја сам то доживела као ветар у леђа нама , садашњим волонтерима, који нам обнавља веру, улива наду да још увек има оних који знају шта је вредност Опленца и даје нам снагу да издржимо док следећа генерација не пристигне...ваљда хоће, јер увек до сада јесте.

Аутор: Драгана Вараклић,

СКУД Опленца волонтер

Чланови првог ансамбла Опленца

SCA OPLENAC HALL RENTAL & CATERING

2 NEW HALLS - CAPACITY OF 300 AND 100 PEOPLE

895 Rangeview Rd, Mississauga, ON email: info@oplenac.ca www.oplenac.ca

ЕТНОКОРЕОЛОШКЕ ОБЛАСТИ СРБИЈЕ - ВОЈВОДИНА

Чланови првог ансамбла Опленца

Део Србије северно од Саве и Дунава - Војводина, представља специфичну етнокорелолошку целину. Својим положајем ова пространа равница је својеврсна граница између Балкана и Европе, то се одразило и на њено орско (играчко) наслеђе. Чине је три веће области: Срем, Банат и Бачка. Војводина је настањена разнородним живљем, то је још један од разлога који утиче на особеност орских игара. Осим Срба староседелаца у 20. веку пристигао је велики број Срба из Босне, Херцеговине, Црне Горе и Хрватске и то у три наврата (после I, II светског рата и у последњих деценија XX века), потом је ту велики број етничких заједница: Буњеваца, Шокаца, Румуна, Мађара, Словака, Рома, Русина, Хрвата, Македонаца, Бугара. Етничка шароликост овог дела Србије подстакла је очување традиционалних игара, јер се преко игре и музике некако најлакше исказала и чувала етничка припадност војвођанских становника.

Обредних игара у војвођанским селима одавно нема. Почеле су да нестају још у XVIII веку (у зависности од краја), а данас су видљиви само трагови што указују на њихово постојање у прошлости. Према подацима којима се располаже, у Војводини је постојао опход коледара у време прослављања Божићних празника. Данас се очувало само коринђање, ношење клоцалице - шербуљ, обичај маске (код Срба и Мађара у Банату), и ношење вертепа - христијанизовани коледарски опход у многим местима Војводине.

Нешто више игара, не само орских, сачувано је у Покладним поворкама које су се одржавале у Белој недељи почевши од четвртка, па све до уторка после Поклада. Носиле су различите називе: курјаче, машкаре, фашанге. У селима средњег Баната на поклаци после вечерње молитве око цркве се изводило коло "баба". Играле су га жене, а коловодја тог кола била је девојчица, трудна жена или свештеник (зависно од села у коме се изводи). Коло "баба" је обновљено и данас се изводи по селима Војводине. Време и место извођења кола су остали исто, а променио се играчки образац, мелодија која га прати (данас се изводи уз пратњу мелодије, Дошло писмо из Босне).

У време ускршњег поста у војвођанским селима постојали су скупови младих ван сеоских атара на којима су извођене игре уз пратњу песме које су у прошлости биле у саставу бројних обреда. Најпознатије су биле: преплетњакуше; уродио дреник, Јагодо, Отвори врата Јело, Ласте - проласте, Пауна, Ситан танац, Играње на овим скуповима само уз пратњу песме било је зато што "свирац не свира у посту". Занимљиви су и називи скупова: шетаљке, напевало, рајолке, букаре, бубалице, на рогаљ, идемо на цвеће.

Лазаричких и додолских игара било је у прошлости, док данас могу само да се нађу њихови бледи трагови у извођењу Цигана. До наших дана су се очувале краљичке игре и то код Буњеваца и Шокаца, док о Српским само постоје записи.

Када је реч о играма за животни циклус обичаја, само је свадбени церемонијал уз бројне радње у свом саставу значајан

пажњу придавао игри и игрању. Свadbено весеље се почињало великим колом (банатским, бачким, сремским) уз пратњу гајдаша. Завршетак свадбе био је посвећен игрању младе, и девојачкој игри. То је углавном била паровна игра коју је играла млада са припадницима мушког, младожењиног рода и за то била новчано даривана.

У Срему то је била игра Кетуша, у Банату Фицко, у Бачкој Мађарац, Младино коло, Девојачка игра. Осим наведених игара које су се морале извести на почетку и на крају свадбеног славља локални играчки репертоар био је присутан у свим тренуцима свадбеног весеља, па оно трајало два или осам дана, као у неким местима Војводине. Играло се при утовару и истовару младине спреме, у црквеној порти, на рољевима и сокацима по селу, младиној, младожењиној кући. Једноставно речено, играло се "од јутра до сутра" уз пратњу најбољег гајдаша, тамбураша или оркестра.

Требало би споменути једну запостављену игру из Баната коју су записале сестре Јанковић, којом се у прошлости завршавало свадбено весеље. То је игра "Оре, оре, зелен боре" коју су изводили сватови са младенцима испред куће, око ватре, пред зору, уз пратњу гајдаша. На крају игре "растурао се" перјан јастук и под заштитом перја младенци су излазили из кола напуштајући свадбено весеље. Нешто слично се налази у многим крајевима јужно од Саве и Дунава под називом Шарено оро, чиме се завршавало свадбено весеље, односно званични део свадбеног церемонијала.

Целопуктни забави играчки репертоар Војводине могао би се поделити у две групе: на кола - играње у затвореном колу и играње у паровима - по двоје. Сами називи игара указују на облик игре. У првој групи игара доминантан облик је круг - коло, збијених играча (чврсто повезаних), а најпознатије игре су: Велико или Мало коло, (банатско, бачко, сремско), Паорско коло, Гајдашко, Буњевачко, Старачко, Право коло. Од половине XX века коло се почело отварати под утицајем градских игара и настају игре, које такође спадају у ову групу, само што им облик није више круг, већ полукруг. То су игре: Мајсторско коло, Трговачко, Панчевачко, Видино коло, Младино коло.

Код играња у паровима постоји много више игара. Парови су различито распоређени по простору (правилно по кружници, линији)

или слободно по простору. Од тога како су распоређени зависи и начин повезивања играча. Парови могу бити постављени један поред другог, један наспрам другог. Од начина постављања зависи такође начин њиховог повезивања. Могу се држати под руку, за руке испружене испред себе, могу бити неповезани или се држати тако да играч обухвати играчицу око појаса, а она њему постави руке на рамена. Како ће парови бити постављени (или не) зависи од саме игре и од тога како су распоређени по простору: кружно, линијски или слободно. Најпознатије игре из ове групе су: Циганчица, Мађарац, Келеруј, Зурка, Кисел воде, Ердџанка, Сиротица, Срдим се душо, Ситне боле, Тодоре, Тандрчак, Мазуљка.

Наведене игре (кола и по двоје) чине окосницу репертоара Срба староседелаца, Буњеваца, Шокаца и Хрвата. Разликују се стилски, по музичкој пратњи, док су играчки обрасци са веома малим разликама.

Код Срба досељеника у XX веку играчки репертоар је сасвим другачији. Они су сачували приличан број обредних игара везаних за почетак календарске године. Игра води, игра крува, игра на гумну (за 14. Јануар), потом играње Чаројица, играње око убијеног вука, извођење игре вукови на свадби, игре са отмицом девојака: Калоперо перо, Ћиђије, Свadbену игру пауна и плети танац везаним за посмртни ритуал.

У играма забавног репертоара доминирају неме игре, колања (игре уз пратњу песме) које носе називе по почетном стиху песме, и игре уз вокално - инструменталну пратњу: Сељанчица, Кукуњеш и мали број игара уз инструменталну пратњу: Дрмеш, Полка.

Као што је различит играчки репертоар ове етнокореолошке целине, тако су различити и остали елементи игре. Игре се могу изводити без ичега или уз пратњу песме код досељеника у XX веку, потом уз вокално-инструменталну пратњу код већине становника Војводине. Од инструменталних, у прошлости су доминирале гајде, тамбуре, потом оркестри тамбураша и виолиниста, код Мађара као допуна јављају цимбала и ударалке, а код Румуна дувачки оркестри (где доминира тарагот). Требало би нагласити да је хармоника као пратња игри

коришћена кроз цео XX век, а у неким крајевима и у XIX веку.

Стил играња у Војводини је веома занимљив. Оно што посматрачу одмах пада у очи јесте различито играње мушких и женских учесника. Код свих житеља Војводине (осим Динараца), доминантну улогу имају мушкарци играчи. Они импровизују у току играња, у трену смишљају украсе основног играчког обрасца и то тако вешто изводе померајући ноге од колена па наниже, и већина њих прихватила је банатску изреку: "Гле параде, људи моји, тело стоји ноге раде" приказујући је као своју. Ти украси носе различите називе: федерирање (Банат), дуплири (Срем), кврцање или искврцавање (Буњевци у Бачкој), затим играње повијеног и опуштеног тела код Секеља Мађара у Банату. Код Румуна има доста "вртњи" нарочито у паровним играма, а код Словака и Русина преовлађује "сливеност" покрета са доста различитих фигура у току играња.

О облицима игара већ је било речи. Доминирају: коло (круг и полукруг), и играње у паровима било да су правилно или слободно распоређени по простору. Постоји и неколико игара које се изводе у тројкама (Играч са две играчице). Код обредних игара јављају се и други облици: наспрамне линије, вијугаве, провлачење кроз капију (врата кола), заплитање и отплитање играча, импровизације соло играча.

Када сам у уводном делу овог текста истакао да је Војводина на неки начин спона између Европе

(средње) и Балкана и да се то препознаје и у њеном играчком репертоару, мислио сам пре свега на велики број паровних игара, потом на оркестарску пратњу игара, појаву хармонике још у XIX веку која се користила при пратњи игара, и на игре чији је назив кола и које подсећају на играчке свите познате у Европи у XVI и XVII веку. Све игре у Војводини које припадају групи игара кола имају неколико фаза. Почину лагано, нека врста уигравања, потом се усложњавају и доминантну улогу преузимају мушки играчи изводећи непоновљиве украсе основног играчког обрасца. Играчице које их прате морају бити јако веште како би се прилагодили свакој промени у току играња својих партнера. Приближавања Војводине Европи у области игара покушао је да учини и Исидор Бајић, који је по угледу на пољску мазурку осмислио игру и компоновао музику за игру Српкињаца. Имала је дванаест различитих фигура од чега се до наших дана сачувала само једна - сеоска игра Сремица, од четири такта. Све остало је заборављено.

Аутор : Саша Богуновић

СТАРА РАШКА је хуманитарна организација са званичним статусом и бројем у Канади. Основана је пре скоро две деценије са циљем да се помогну сиромашна и болесна деца и људи у невољи у Србији и шире као и да се помогне очување цркви и манастира.

www.stararska.com

contact@stararaska.com

905-875-0396

Services for Shingle and Flat Roofs:

- ✓ Roof Repairs
- ✓ Roof Replacement
- ✓ Roof Inspections
- ✓ Roof Maintenance

**Over 25 years
of experience in the industry**

Providing Professional Roofing Services
to all of Greater Toronto Area

CALL US TODAY FOR A FREE ESTIMATE

416-457-9047

www.countryroofinginc.ca

Scan to Request
Your FREE-ESTIMATE!

 @countryroofinginc

YOUR HOME MAY BE WORTH WAY MORE THAN YOU THINK!

Call me for a **FREE** home evaluation **416-825-6960**

*Buying or selling a home is a big investment, both emotionally and financially.
You need the special skill of a proven real estate professional that specializes in your area.*

Mili Drapic

Real Estate Salesperson Sutton Group - Realty Systems Inc.

AN INDEPENDENT MEMBER BROKER

2186 Bloor Street W, Toronto, ON M6S 1N3

Phone: (416) 762-4200 Fax: (416) 762-6829

Irina Drapic

Sales Representative

Sutton Group Realty System

Bus: (416) 762-4200

Cell: (647) 524-1997

irinadrapic@gmail.com

The Magical World of Oplenac

A WIDE RANGE OF ACTIVITIES FOR CHILDREN, YOUTH AND ADULTS

- TRADITIONAL SERBIAN FOLK DANCE
FOLKLORE FOR CHILDREN AND YOUTH AND RECREATIONAL FOLKLORE FOR ADULTS
- SCA OPLENAC ORCHESTRA -ADULTS
- CHOIR - ADULTS
- SCA OPLENAC ORCHESTRA ADULTS
- SCA OPLENAC TAMBURA ORCHESTRA - CHILDREN
- SERBIAN LANGUAGE SCHOOL - CHILDREN
- DRAMA SCHOOL AND THEATRE - CHILDREN

**PLEASE SEND REGISTRATION
FORM TO info@oplenac.ca
OR REGISTER IN PERSON
EVERY SATURDAY FROM
10 AM - 1 PM (SEP. – JUNE)**

SCA Oplenac offers professionally equipped dance halls and classrooms. The artistic programs are directed and instructed by top-quality professionals. SCA Oplenac is a unique non-profit cultural organization with a goal of preserving Serbian tradition and culture.

ALL ARE WELCOME!

**SCA Oplenac 895 Range View Rd. Mississauga, ON, L5E 1H1
www.oplenac.ca • 905-274-6449**

СКУД ОПЛЕНАЦ ВАС ПОЗИВА НА ГОДИШЊИ ГАЛА КОНЦЕРТ *ЗЕМЉО, МОЈА!*

**Догађај који се не пропушта! Дивне нове кореографије!
Разноврсност народних ношњи!
Најпопуларнији ансамбл српске дијаспоре!**

Љубав према традицији и вековном наслеђу изражена је у сваком тону, песми, мелодији, игри, напеву, припеву и сценском изразу. Универзалност и способност играча Опленца огледају се у високом квалитету извођења изворне песме и игре са свих српских простора, као и извођења кореографија најбољих српских стваралаца.

Уметнички Директор: Саша Богуновић

Burlington, May 27, 2023 – 6:00PM

The Burlington Performing Arts Centre, 440 Locust Street, Burlington, Ontario TICKETS: \$60

Свечани банкет у част учесника концерта одржаће се одмах после концерта у згради Опленца 895 Rangeview Road, Mississauga где ће бити проглашени најбољи играчи у сезони 2022-2023 и додељене МВД награде. Сви сте добродошли!

416-897-7840 • 905-274-6449

www.oplenac.ca

www.facebook.com/oplenac

ДА ЛИ ТИ РОДИТЕЉИ ЗНАЈУ ДА ПУШИШ?

Једно од питања на које смо скоро сви у животу у једном моменту морали да одговоримо, зар не?!

Ја сам на то питање, веровали или не, одговарао још као дете. Нисам још био пошао у школу, а тога се сећам добро, па и радо. Рећи ћете измишља, није био пошао у школу а пушио.

Али не, не измишља... Нисам пушио али сам једном запалио цигару што се на срећу, за мене, показало као корисна животна лекција.

Отац никад није пушио у свом животу, али је редовно куповао и имао цигарете у кући: Дрина, Морава, сећам се тих дивних имена и слика на кутијама. Имао је цигарете и служио их, јер сви су његови пријатељи и комшије пушили, а ето, он није. Кад год би дошли у госте или на картање, он им је делио цигарете. Зимске дане а и део дугих зимских ноћи проводили би уз ракију и мезе, картајући се, причајући своје приче из детињства, младости, школе-да не кажем о бежању из школе- нико од њих није волео школу... о рату... увек о рату има приче, свака генерација, зар не. Уклета судбина...

Изгледа да се мени и брату то свидело, гледали смо како избија дим дувана из уста и кроз ноздрве, и неизбрисиво оставља трага на брковима, већма, коси па и лицима нама добро знаних људи. Да, беше врло интересантно то- дим суче кроз нос. Можемо ли и ми то тако?

Брат је био завршио други разред, три године старији од мене, ја дакле треба да кренем у школу годину раније, па зар нисам био зрео за школу ако сам већ пропушио?

Украли смо брат и ја по цигарету, шибицу и отишли у нашу спаваћу собу. Сели свако на свој кревет и запалили цигарете. Пућкали смо важни и велики без неке тешкоће, кад смо решили да прогутамо дим и као у оној бајци у којој змај суче ватру кроз нос пробамо и ми са димом. Направили смо грдну грешку. Толико смо се загушили, нарочито ја; ипак сам био баш дете; гушили смо се и кашљали тако гласно да је отац чуо и улетео у собу.

Овде бих сачувао за себе тајну шта је даље било, али обећање које сам тада дао, да никад у животу нећу више пушити, заиста сам одржао.

Карактер, зар не? Али није ово моје сећање главна тема приче.

Тема је СКУД Опленец. Да, Опленец. А какве везе има моје пушачко искуство са СКУД-ом Опленец?

Интересантно, али има.

Једне године, 1997 или 1998, нисам баш сигуран, знам да смо децу сваке друге године водили у Србију, па једна од ових година је била.

Тада смо донели одлуку да са првим ансамблом поведемо и други ансамбл на турнеју. Била је то добра група, која је обећавала много, и често су чланови из тог другог, односно припремног ансамбла, усквали у први ансамбл, да се кале а и да помогну ако би недостајао неки играч за неки наступ. А и био је то додатни мотив за играче јер деца, омладина воле путовања, сусрете и дружења са другом децом, наступе...

Мој син Велимир је био међу овим клинцима из другог ансамбла и испричао ми је догађај који ме је тако добро подсетио на моје дечје пушачко искуство, у другим околностима, али прича скоро иста.

Први ансамбл се сместио на једном од спратова зграде у којој су боравили, други ансамбл на спрату испод. Вођа пута је обично био председник или председница управе, ако путују са ансамблом, или ако не они, онда неко из управе, уз помоћ кореографа.

Такође смо увек одређивали једног момка и једну девојку из првог ансамбла за помоћнике вође пута за сталну комуникацију са члановима ансамбла, у случајевима да им нешто затреба и да би се омогућила константна контрола активности групе током путовања.

Један момак и једна девојка из првог ансамбла су добили задатак да мало више мотре на ову млађу децу, која су била први пут на једном таквом путовању а када имају обичај да истражују, експериментирају. Није да им није веровати, али није лоше ни изненадити их и проверити ситуацију неки пут. Ипак омладина је то и у свом том њиховом ентузијазму и радовању животу ипак мора бити нека контрола.

Усред забаве другог ансамбла, њихове песме, приче, смеха, у собу им улазе момак и девојка из првог ансамбла. Све очи деце сада упрте у њих. Деца их воле, воле њихову игру, њихове наступе, они су им узор, па значи и ауторитети.

Момка првог ансамбла одмах примећује да један дечак има цигарету у руци. Као по писаном сценарију, директно се упућује ка њему, прилази му. Дечак брзо ставља цигарету у шаку и забија руку у џеп.

"Пушиш, ааа?" пита момак дечака.

"Ма, не...не...само..." брани се дечак.

NS VIDEO
PRODUCTIONS & WEDDING VIDEO

WEDDING

NS VIDEO

Wedding Video
Event Video
Concerts
Celebrations

647-880-2357
darko@nsvideo.ca

“Добро кад је не” каже момак знајући да ће цигарета догорети до длана И до џепа... И не лези враже, дечак брзо вади сада већ опечену руку из џепа, баца цигарету и дува да расхлади длан. Једна девојчица брзо узима цигарету и гаси је, мисли дете да оконча ову непријатну ситуацију...

“Значи пушиш” каже момак сада већ сасвим доказима.

“Ма не,...само сам... запалио... тако, без везе” брани се дечак покушавајући да умањи своју мизерију.

“Пушиш, мали, ...а? Знају ли ти родитељи да пушиш? Јеси ли им казао?”. Као гром погоди дечака ово питање...

“Иххх, шта да кажем, какве везе...само сам запалио...” и даље се дечак брани, сада већ поражен сазнањем да вест може доћи и до родитеља...

Родитељи момка и дечака су пријатељи, друже се не само у Опленцу, иду на славе једни код других, једном речју дечак одраста уз момка. И приватно па и у Опленцу.

Момак осећа одговорност за клинца очигледно жели да овај одрасте у правог момка, коме не треба ни да пуши нити било који други порок...

“Значи не знају. Нисам ни ја знао, ниси ми рекао...” а онда уследи и оно чега се дечак већ плашио:

“Ја ћу да им кажем”

Дечак сада већ поражен, хтеде нешто да заустити, међутим одлучи да заврши са молећивим погледом, да не прави већу мизерију себи...

Знам, питате се сад, онако из чисте, искрене радозналости:

“И, је ли стварно овај момак казао родитељима дечака...”

Нећу одговорити на то питање, не зато што је одговор тајна или у њему има нешто посебно, већ зато што то више није ни битно за ову тему.

Дечак је у Опленцу израстао у врсног момка, врхунског играча, заменио је оног момка на његовом месту у ансамблу, играо сола које је момак играо.

Никад није пушио, нити данас пуши.

Завршио је са играчком каријером, оженио се, има дивну породицу и у једном оближњем граду један је од цењених и познатих грађана.

Наравно, скоро да не примећујемо, али момци и девојке из првог ансамбла итекако

воде рачуна о млађим ансамблима и деци Опленца као и што сви старији ансамбли помажу млађим ансамблима и брину о њима.

То ваљда бива као у свакој нормалној породици. Ово моје казивање је тек један мали пример...

А наша мала и млађа деца у Опленцу гледају у старије ансамбле, нарочито први, као у своје узоре, вероватно у њиховим малим главицама живи жеља: Овако ћу ја једног дана...кад порастем...

То је дивно, и нормално, деца имају мотивацију и имају на кога да се угледају, а ми родитељи и родитељи родитеља можемо само да им будемо захвални.

Па куд и где са децом у овом све луђем свету. Па наравно у једну велику породицу где ће одрастати нормално и срећно...

Презиме и име породице је: СКУД ОПЛЕНАЦ

Виђајмо се на игранкама и догађајима у Опленцу и не пропустите највећи културни догађај Српске дијаспоре -Годишњи концерт СКУД-а Опленца.

Бог вас благословио - Многаја лjeta

Гојко Роглић, Торонто

Пролећа 2023, Лета Господњег 7531-ог

Your first choice for advanced dental care.

- Family dentistry • Dental implants • Cleanings
- Surgery • Dentures • Orthodontics

Dr. Vladimir Bogdanovich is proud to sponsor and support Oplenac during these unprecedented times. I hope that we will return in full strength in the near future and continue enjoying in our Serbian heritage and culture.

We'll make your smile stand out!

BEFORE

DURING

AFTER

1 Hurontario Street, Unit 7
Mississauga, ON, L5G 0A3
Email: info@northshoredentistry.ca

Tel: **905-271-1422**

FROM DANCER'S DIARY

18 years ago, I started my dance journey at Oplenac. During my years as a dancer, I learned the passion I have towards my culture and Serbian Folk Dancing. I first started off dancing at the age of 4 where I was learning how to make a variety of different shapes while walking and singing songs. When I got older, I started to understand the history behind folklore and the unique steps that come from the cities within Serbia. Now I dance for the Representative ensemble and teach 3 other groups that range from 7-year old to 14-year old .

Once I hit the age of seven, I started to dislike dancing because I felt like it wasn't something that I was interested in, but then again, I was

seven, so how would I know. My parents pushed me to continue going to practices and guided me, by teaching me that it takes time to enjoy something and to always give everything a chance. I decided at that point to listen to them and continued to dance my feet away. As a couple years passed by, I slowly started to get more and more excited to go to practice and had the biggest smile on my face all the way from my house to Oplenac.

From that point the days that I didn't have practice, the only place that you could find me was in front of my TV, with my little shoes on, dancing my heart out for hours. Yesterday, today, tomorrow, and always, I will never forget, nor regret, the day my parents were by my side and influenced (more so forced me) to continue folklore. I wouldn't be where I am today, with a heart full of desire and devotion towards folklore.

I have volunteered for Oplenac ever since I was 13 years old and received the chance to become a teacher and role model for those who will one day be in my shoes. It is not easy teaching kids, especially the very energetic ones, but I look to these kids as my brothers and sisters and would give my right hand not only for them but for those who educated and encouraged me in achieving my current position in dance. This incentive has prepared me, and continues to prepare me, for the future in terms of the values, respect, culture, and success for adulthood.

Oplenac is not only a place for you to put on workout clothes, jazz shoes and start dancing, it is also a place where you learn to think outside the box. Folklor is one of the hardest sports there is.

As a child, my peers and classmates pointed fingers at me due to my body size and looks. People argued with me that dance isn't a sport that it's just a hobby, but I always believed the opposite.

A couple years ago I had a dramatic weight loss journey and being present at Oplenac four times a week for practices has impacted my life in maintaining my body weight with just a twist of fun and love. Not only do you have the opportunity to be active, but you can do it with the people who care, love, admire and mentor you by your side ;

These past 18 years have taught me a lot about maintaining friendships and acquiring new ones. wAfter going through some tough times in my life, I have really learned what it's like to have true friends.

These true friends have come from Oplenac, and at Oplenac, you are not only friends, but you are also family. You share a lifetime with those around you and watch each other grow. Oplenac is not just a dance studio, but it is our home.

You are a team, that sticks together in and out of Oplenac. I have outrages amounts of memories at Oplenac that will never be left behind or forgotten but the most favorite ones are the places we have travelled together. From travelling to the states, within Canada, around Europe, the Caribbean and many more. The trip to Cuba in 2019 will forever be a memory for us all.

That was a week where I became closer to my peers, laughed my heart out, and opened my eyes to how important Oplenac is. These memories are a once-in-a-lifetime opportunity that you can never bring back.

I could continue my story about my past with Oplenac for days and its impact, but the most important part is that I hope one day, those who I am a role model to now, will be able to experience what I have, and open their hearts to Oplenac.

By Milka Batak

Милка у Опленчевој ношњи

Have a Question? 416-220-2000

www.oraclerms.com

We Specialize In Providing Insurance Protection To Owners Of Small To Mid-Size Businesses

- ✓ Commercial Insurance
- ✓ Personal Insurance
- ✓ Speciality Insurance

Oracle RMS has been named a Top Brokerage in Insurance Business Canada magazine!

EVERY CLIENT GETS A CUSTOM SOLUTION

At Oracle RMS we realize that your business is as unique as you are. So we never write generic policies. Instead we take the time to get to know you and your business so we can accurately assess all the areas where you may be exposed to risk.

Then we work with our insurance companies to custom tailor an insurance solution to match your exact needs. As a result, you'll avoid paying extra for things you don't need, and you'll have the peace of mind knowing that we've got your future protected.

Our mission at Oracle RMS is to do all we can to make sure you receive exactly the coverage you require.

Auto Insurance

Home Insurance

Travel Insurance

Commercial Insurance

Life/Health Insurance

Bonding Insurance

Ride/Home Sharing Insurance

Speciality Programs

Landlord Protection

Jovan Knežević, CSA
Certified Senior Advisor

jovan@icoveryou.com

416.697.4723

Plan for your future

www.icoveryou.com

Life & Disability Insurance
Critical Illness Insurance
Visitors & Travel Insurance
Dental & Medical Plans
RRSP & RESP
Income Tax Services

СРЕТЕЊЕ

Овај празник пада 2. фебруара по старом, односно 15. фебруара по новом календару.

Сретење је дан на који се срећу црква, држава, историја, зима и пролеће, медвед и сенка. Српска православна црква обележава празник Сретење Господње, држава празнује Дан државности Републике Србије, а народно предање истражује колико ће још зима потрајати.

Овај празник се слави увек 40 дана после Божића и има важно симболичко значење. Народ верује да се на овај дан срећу и зима и лето. Чека се да се види какво ће бити време, јер се тиме предсказује и долазак пролећа. Многе породице славе Сретење као крсну славу.

Од тада, од Сретења - верује се - да дани постају све дужи, а ноћи све краће. У многим српским крајевима веровало се да се баш тога дана први пут сусрећу зима и лето. За овај замишљени догађај били су и везани називи празника: Сретење - по сусрету два годишња доба, Обретење - по томе што се зима "обрече", односно прелази у лето.

Карактеристично је да се сусрет зиме и лета замишљао као сусрет два бића, две личности, које се међусобно поздрављају и разговарају. Сељаци су мислили да су та бића непомирљиви противници и да њихови поздравни обилују увредама. Понегде се у народној машти дијалог проширује и претвара у право надмудривање.

Сретењска веровања и обичаји заснивали су се највећим делом на представама о овом космичком сусрету. Веровало се, на пример, да на дан Сретења медведи излазе из зимског скровишта у рану зору и пажљиво посматрају небо. Ако сунце не би још изгрејало и медвед не би видео своју сенку, то је био знак да се зима и лето нису још сусрели. Медвед би се тада вратио у брлог и продужио зимски сан. Наравно, тада би потрајали зимски дани.

На тај "критични" дан сељаци су предано трагали за знамењима која указују на дужину зиме и на време које их очекује. Понашање медведа било је једно од таквих знамења. Међутим, понегде се и понашању стоке придавао исти значај. Ако би сељак, ушавши у стају, наишао на стоку збијену једну крај других, био је уверен да ће зима бити дуга и оштра. Иначе, као и у другим приликама, гатало се по времену на дан празника. Ведро и суво време наговештавало је ветровит крај зиме, а снег и облаци били су знак да ће преостали зимски дани бити лепо и мирни.

Често се значај сусрета годишњих доба преносио и на сусрет људи. С посебним

занимањем очекивао се први сусрет на тај дан. Од њега је много шта зависило. Веровало се, рецимо, да ће онај који сусретне Циганку бити срећан током целе године. У неким крајевима на тај сусрет би нарочито пазиле девојке, јер каквог би момка тада среле, за таквог би се и удале.

Такође, за овај дан жене месе "бабурице" - мале пшеничне колаче у облику крста и са отиснутим "словом" по средини. Бабурице се деле на гробовима за душу покојника. Сретење је крсно име појединих родова, заветни дан неких насеља и еснафска слава абација (човек који шије од грубог сукна народна одела).

Један од обичаја је и да се на Сретење Господње обавезно пале свеће, јер се верује да пламен свеће кућу штити од грома и других несрећа, али и да има чаробну моћ. Жене прате да ли восак само цури полако низ њу или се слива у наглим млазовима и нагомилава на неким местима. Ако се са спољашње стране сливају прави "долапи" воска, народ верује да ће година бити родна.

А шта се заправо десило и шта Црква заправо слави на овај дан? Сретење је сврстан у ред Господњих, али и Богородичних празника, јер се на тај дан истовремено велича чистота Богородице коју је, како каже предање, првосвештеник Захарија, отац Јована Крститеља, увео у јерусалимски храм на место одређено за девојке. То је дан када се обележава да је Богородица, након четрдесет дана по Рођенству Исуса Христа, сходно закону, однела свог божанског сина у храм јерусалимски да га посвети Богу и себе очисти. У храму је тада службовао Захарије, отац Јован Претече. Он постави Богородицу

не на место за жене, него на место за девојке. У храму се појавише две личности: старац Симеон и Ана, кћи Фануилова. Старац је узео у руке Месију и рекао: "Сада отпусти слугу твојега, Господе, јер видеше очи моје спасење твоје". Ана која је живот проводила у посту и молитви, препозна да је у питању Месија и пронесе вест кроз Јерусалим да је рођен онај који се дуго чекао. Но, у Храму су били присутни и фарисеји којима се ово ниста није допало, а нарочито што је Захарије поставио Дјеву на месту за девојке те су целу "ствар" пријавили цару Ироду. Када је Ирод то чуо био је уверен да се ради о Новом Цару кога су прорекли звездари са Истока те посла да се Исус убије. Но према упуству Ангела Божијег, цела породица је већ била на путу за Мисир.

Овај датум је један од најбитнијих у политичком, културном и историјском календару Србије. Поред тога што је Дан државности, он је и Дан уставности Србије, као и дан сећања на почетак Српске револуције (односно Првог српског устанка). Дан државности Србије се славио до настанка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, након чега је укинут. Стога је Скупштина Србије 10. јула 2001. године одлучила да Сретење буде Дан државности.

15. фебруара 1804. почео је Први српски устанак и почела је борба за ослобођење од Турака.

15. фебруара 1835. Скупштина у Крагујевцу донела је Сретењски устав, први устав Србије, један од најмодернијих, најдемократскијих и најлибералнијих устава свог доба. Њиме је у Србији укинута феудализам (међу првима у Европи) и уједно је представљао најистинитији одблесак Француске револуције.

BOGDANOVICH *Dentistry*

Creating smiles for a lifetime

416-466-8270

288 Danforth Avenue, Toronto, ON, M4K 1N6

www.ultimatesmile.ca

Tino Brelak

Vaš Mortgage Broker od povjerenja

Tino Brelak je Mortgage Broker sa preko 20 godina bankarskog iskustva, osnivač i Principal Broker nezavisne brokerske kuće Norseman Mortgages.

Kao ekspert za stambene kredite, Tino radi sa svakim klijentom na kreiranju individualne strategije i optimalnog rješenja.

Lic # 13264 Network Partner of
Mortgage Intelligence

CELL 416.305.4435 OFFICE 416.901.7246
tino@tinobrelak.com / norsemanmortgages.com
195 Norseman Street #9, Etobicoke, ON, M8Z 0E9

24 HOUR EMERGENCY SERVICE**YOUR CHOICE FOR ELECTRICAL SERVICE AND MAINTENANCE****Delta B Electric Inc**

The needs of every individual client are important to us at **Delta B Electric**. Our focus of providing quality commercial, residential & industrial services

combined with an integrity promise has made us the first choice of many clients within Ontario, for over 17 years.

We deliver prompt, professional 24 hour support.

We believe in delivering superior service to our customers, our community and to each other as members of the Delta B Electric family.

COMPLETE DESIGN, SUPPLY AND INSTALLATION OF AUTOMATIC STANDBY GENERATORS.

For information please call **416-252-4762**

or email: doug@deltabelectric.com

Delta B Electric has a well-equipped fleet of service vehicles available for a quick response to any emergency, anytime, day or night.

www.deltabelectric.com

ZORAN 44 CATERING

Svadbe, Veridbe, Rodjendani
i po vašoj potrebi.

Telefon: Zoran Dabic 647-224-8181

GOLDENLUX
PHOTOGRAPHY

LIFESTYLE - WEDDINGS - EVENTS

Photographer: Marija Vecanski
416-275-6366

Email: goldenluxphotos@gmail.com
www.goldenluxphotography.com

Lawn Maintenance

971 Queen St. W.
Mississauga, ON, L5H 4E1
Tel: 416.602.4467
Fax: 905.271.6995
kordex.inc@sympatico.ca

ALL SEASONS TRAVEL

WWW.ALLSEASONS.ORG

ALL
INCLUSIVE
PUTOVANJA

AVIO KARTE ŠIROM
SVETA

EGZOTIČNA
I DALEKA
PUTOVANJA

VENČANJA
NA
KARIBIMA

#1 AGENCIJA
ZA BALKAN
I S. AMERICI

25 Godina
sa vama

905.545.5900

TRAVEL@ALLSEASONS.ORG

ПОСТАНИТЕ ЧЛАН МУЗИЧКЕ СЕКЦИЈЕ СКУД ОПЛЕНАЦ

info@oplenac.ca

